

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s posilja-
njem na dom
na celo leto 3 gld. — kr.
na pol leta 1. 60.
na četrt leta — 80.
Naročnina se posilja
opravnitvju v škofovsk.
poslopu (Bischofshof).
Dedežniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

Posamezne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — **Rokopis**
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

**Zakaj kmetski poslanci sploh in slovenski po-
sebič v deželnem zboru nič ne opravijo!**

II. Slovenci na Štajerskem in Koroškem meja-
šimo z Nemci, čijih predniki so pred bolj kakor
1000 leti naše predele v krvavih vojskah prema-
gali z pomočjo Avarov ali pesoglavcev in jim ena-
kih Magjarov. Naše nesrečno ljudstvo je zraven
politične samostalnosti zgubilo tudi lastništvo zem-
lje. Celih 1000 let je vzdihovalo pod tlako in go-
spodstvom večjidel iz Nemškega priselivših se
grajščakov. V tem strašno dolgem času je pozab-
bilo vso svojo prejšnjo zgodovino, vsak spomin
slavnih prednikov izbrisalo ter prišlo ob vso na-
rodno zavest. Rod za rodom je zdelan in spehan
v vsakdanjem robstvovanju preminol v brezslavnih
gröbilih, vsemu svetu nepozuan, od nikogar spošto-
van. Na tisoče se ga je, sramovajé se slovenske
zaničevane matere, izneverilo za vsekdar narodu,
se ponemčilo in tako pomnožilo broj svojih na-
sprotnikov. Ko so srečneji sosedji vsestransko
omikali se, napredovali in se proslavliali pred
celim svetom, je nas Slovence obdajala žalostna
tema popolne politične smrti in možje, ki so nas
pred nekolikimi leti začeli dramati, vzbujati in v
življenje nazaj pozivljati, so se lotili prav politič-
nega čudodelništva. In hvala Bogu in neprestra-
šenemu delovanju preblagih mož, katerih večina
že v tihih grobih spi, n. pr. Slomšek, Kreml...
prebudenje slovenskega naroda se je posrečilo,
bolj in hitrej, kakor so sami mislili. L. 1848. je
pala desetina, rabota in tlaka. Slovenski kmet je začel
laglje in prosteje dihati. L. 1860. se je vdeležil
volitev in si je po 1100 letnem prenehanju zopet
sam in prič na Štajerskem izvolil 2 zagovornika:
g. dr. Razlaga in blagega g. Hermana. Narodna
zavest je potem tako hitro napredovala, da smo
l. 1867. pridobiti vseh 8 poslaniških sedežev kme-
tom na slovenskem Štajerskem odmerjenih. Narodni
poslanci so takrat postali gospodje: Razlag, Lipold,
Rak, Lenček, Vošnjak, Dominkuš, Herman in
Prelog. Nemci so se tega kar prestrašili, nemšku-
tarji pa zombi škripali. Tolične narodne zavesti

se pri zaničevanem slovenskem kmetu niso nad-
jali. Sramoto, da so propali, so pri naslednjih
volitvah na vse kriplje skušali popraviti in so nam
res par poslancev vzeli. Vsekako pa je še 5 na-
rodnih poslancev v deželnem zboru v Gradeu:
gg. Herman, Srnec, Vošnjak, Dominkuš in Radaj,
ali kaj hoče 5 gospodov opraviti zoper 57 nasprot-
nih? Nemški poslanci bi morali biti zgled najs-
jajnega zatajevanja sebične gospodstvaželnosti,
zrcalo čistega pravicoljubja. V to pa verovati in
upanje staviti nam Slovencem branijo predolge in
prebritke skušnje. Vsi naši vrli slovenski poslanci
tožijo, kako mršavo, osorno in brezobzirno se proti
njim obnašajo nemški poslanci. Če je kaj za Gradec,
za gornji in srednji Stajer potreba, tedaj so vsi
po koncu in hitro dovolijo vse. Kedar bi pa se
naj za slovenski Stajer kaj zgodilo, se začnejo brž
zvijati, ugovarjati in ustavlјati. Za popravo Aniže
so koj v prvi seji dovolili 30.000 gld. in tako za
mnogo let deželne priklade znatno pomnožili; ko
so pa slovenski poslanci tirjali realno gimnazijo
za Ptuj, vinorejsko šolo, potem nekaj denarjev za
popravo Drave pri Dupleku, Savinje in Save, so
si dali vsak paragraf po sili izviti in iztrgati.
Taka se godi slovenskim poslancem v gmotnih ali
materijalnih zadevah; vse hujše jih jih zadevlje
nemško nasprotovanje takrat, kedaj se potegujejo
za narodne reči, za pravice našega jezika v
šolah in uradih. Tukaj morajo naši poslanci
veliko sitnob, zabavljanja in pikacija pretrpeti.
Pri preiskavah volitev slovenskih se nad vsako
dlako spodikajo, med tem ko na stotine volit-
venskih kozlov in kamel v korist nemškutar-
skim poslancem požró. Vse pritožbe naših poslan-
cev o zatirovjanju slovenskega jezika, o krvicah,
ki se godijo našej narodnosti, vse prošnje za djan-
sko enakopravnost meče nemška večina vedno pod-
klop. Sploh naši poslanci ne opravijo nič, čeravno
bi zahajali do sodnega dne sedet v štajerski zbor
v Gradeu. Kaj čuda tedaj, ako vsi naši poslanci,
ako slovensko prebivalstvo sploh in čedalje bolj
želi spremembe v tej reči? Štajerski Slovenci smo
prisiljeni zahtevati, kakor Italijani na Tirolskem,

da se nam hitrej ko mogoče v Mariboru dovoli poseben odsek c. kr. namestništva in da se s časom vse slovenske pokrajine odcepijo upljivu nemških in italijanskih večin na Štajerskem, Koroškem, Goriskem in v Trstu ter z Kranjsko združijo v eno upravno skupino (Verwaltungsgebiet). To mora sedaj biti nam vsem Slovencem v političnem življenju zvezda vodnica, sicer se slobodno vležemo v stari grob politične smrti. Ker smo se pa probudili k novemu življenju, moramo vstrajno in se vše le z postavnimi sredstvi delovati, dokler ne podremo do popolne narodne zmage. In v ta namen moramo prihodnjič na vso moč delati, da povsod zmagamo z narodnimi, z slovenskimi poslanci, ki nam pa morajo poprej besedo dati, da se bodo neomahljivo, neprestrašeno borili za naše narodne pravice!

Konečno omenimo še politično krivico, katero Štajerski Slovenci gledé volilnega reda trpimo. Gornji in srednji Štajer je ves nemšk, mesta in trgi, potem trgovinske zbornice in veliki posestniki so nemški ali nemškutarski. Štajerskim Nemcem je torej na vsak način ogromna večina v deželnem zboru zagotovljena. Ali vkljub temu je po volilnem redu kmetskim Nemcem v gornjem Štajeru več, Slovencem v spodnjem pa menje poslanec odmerjenih, kakor bi jim praviloma šlo. Številke prebivalstva in dačne svote kažejo namreč sledče, počenši od največjih okrajev v gornjem in spodnjem Štajeru: 1. Bruck (volilni okraj) šteje 36.858 ljudi, plačuje 87.738 dače ter voli 1 poslanca; največji okraj v spodnjem Štajeru je ptujski; 55.000 ljudi in 104.000 fl. dače, pa le 1 poslanec; 2. Judenburg 26.651 ljudi in 67.306 fl. dače in 1 poslanec, temu vštrit voli okraj celjski, kder na 49.396 ljudi z 185.830 fl. davka pride 1 poslanec; 3. Irdning 24.624 ljudi, 43.000 fl. 1 poslanec; Brežice 41.876 ljudi, 69.850 fl. in 1 poslanec; 4. Maran 22.054 ljudi, 40.232 fl. in 1 poslanec, Ljutomer 39.319 ljudi, 100.115 fl. in 1 poslanec; 5. Leoben 18.202 ljudi, 52.770 fl. in 1 poslanec; Maribor 36.015 ljudi, 167.544 fl. in 1 poslanec; 6. Liezen 15.357 ljudi, 26.243 fl. in 1 poslanec, Slov. Gradec 34.020 ljudi in 52.085 fl. in tudi le 1 poslanec t. j. po volilnem redu velja gornje-štajerski, nemški kmet za 2 slovenska kmeta. Ko bi se v spodnjem Štajerskem tako volili, kakor v Liezen-u, tedaj bi morali Slovenci imeti 18 poslancev, imamo pa jih samo 8, če nam enega ali drugega nemškatarji ne pograbijo!

Gospodarske stvari.

Velika drevesa kako jih presajati.

M. Marsikteri gospodar je mnogokrat prisiljen velika odraslena drevesa z mesta, na katerem že leta in leta stojijo, proč djeti in primeri se o takih prilikah, da ostra sekira veliki trud mnogo

mnogo let v malih trenutkih vniči. In vendar se da tako drevo z malim trudem in nekoliko skrbijo na drugo mesto prestaviti in tako prestavljeno drevo lastniku še marsiktero leto z svojim sadom hasek prinaša. Po tem takem se da tedaj lahko misliti, da je način, kako ravnati z presajanjem odraslenih dreves še vse premalo znan, sicer bi sekira imela manj opravka pri odraslenih sadunosnih drevesih in marsiktero bi se presadilo in tako svojemu lastniku na korist še dolgo časa ohranilo. Zato hočemo tukaj bolj natanko in obširno o presajanju velikih dreves govoriti.

Spolh sta dva glavna načina, kterih se moremo pri tem opravilu držati: 1. Presajanje z zmrzljeno grudo. Že beseda sama kaže, da se to delo le more storiti, kadar je zemlja zmrznjena, tedaj le po zimi. Skoplje se tedaj tam, kder se misli, da ima drevo svoje vlaknate korenine, toraj v polovici vejnega premernika, okoli koreninske grude jama blizu $\frac{1}{2}$ metra široka. Ko bi gruda še ne bila premrznjena, se z vodo nekaj poliva, da še bolj premrzne. Zdaj se morajo tudi korenine drevesa, ki pod grudo v globočino segajo, podkopati in srčna ali glavna korenina se mora z sekiro gladko presekati. To sicer precej težavno delo se z tem nekaj olajša, da se okoli in okoli podkopano drevo nekaj na jedno stran nagne in se mu potem korenine gladko odsekajo. Nova jama, v ktero ima drevo priti, se mora se veda ob tali zemlji izkopati in da potem zemlja ne zmrzne, se mora jama z listjem pokriti in izpolniti, in ravno tako tudi izkopana prst, z ktero se potem drevo v novi jami zapet zasuje. Če se gruda še z koli pritrdi, da ga burje ne morejo omajati in poškodovati, tako bode to rast presajenega drevesa še na mnogo pospeševalo. Drevesna krona se na dvojni način obrezuje. Stare veje se drevesu ali nazaj porežejo na 0:40 — 0:50 metra od debla proč in puščajo se le nektere mlajše postranske veje; na drugi način se pa prekošata, pregosta krona le nekaj izreže in bolj redka napravi, veje pa, ki se pustijo, ostanejo neporezane. Kakor mnoge skušnje kažejo, drevesa na prvi način obrezana izvrstno rastejo, med tem ko se drevesa na zadnji način porezana vendar včasih tudi usušé. Iz obojih načinov se je vendar prvi, namreč presajena drevesa porezati, gotovejši in boljši skazal. Če namreč po presajanju neugodne vremenske razmere nastopijo ali pa če presajeno drevo ne najde v zemlji potrebne vlage, tako je nevarnost, da drevo na drugi način presajeno pogine. Prevažanje dreves z zmrzljeno grudo je se veda težavno, ker je prstna gruda težka in tedaj teža drevesa samega na sebi še za mnogo povija. Najboljše gre to delo izpod rok, ako se debela močna deska pod koreninsko grudo podloži, drevo do srede deske potisne, potem, kder je prostora pod desko, valjarjev podloži in tako drevo na svoje mesto zavalja. Kder pa prostorne razmere tega ne dopuščajo, tam se mora drevo na deski na svoje mesto prenesti, kar se z tem polajša, da

se poprečni koli pod desko podteknejo in drevo od nekoliko močnih možakov prenese. Da se prstena gruda spomladi in poleti preveč ne posuši, je potrebno, da se zemlja okoli posajenega drevesa prvo leto nekoliko z prsteno steljo pokrije. 2. Presajanje spomladi ali jeseni. Kdor noče po zimi z zmrznjeno grudo presajati, naj to pa stori spomladi ali jeseni. Izkopavanje dreves iz zemlje spomladi ali jeseni ni ravno dosti od zimskega različno, samo na to se mora skrno gledati, da se še manj vlknate korenine drevesu poškodujejo in da se mu jih še več pušča; kajti ravno te korenine največ k vspešni rasti drevesa pripomorejo. Tudi se mora kolikor mogoče na to gledati, da prstna gruda cela ostane, če tudi se ne da tajiti, da tudi drevesa z manj trdno grudo dobro rastejo. Tudi krona se na ravno tisti način obrezuje, kakor pri zimskem presajanju. Samo zemlja okoli drevesa se mora prvo leto marljivo z listjem pokrivati, da imajo korenine dosti vlage. Tako se dajo jablane, slive in druga drevesa presaditi, ki so dostikrat po 0.40 — 0.65 metra v deblu v premerniku debela. Dobro je še presajeno drevo ob deblu z mahom gori do vej oviti in ga večkrat ob tihem vremenu z vodo poškropiti, da je več del zavoja vlažen. Tako presajena drevesa večidel prav dobro rastó.

Ne pozabimo popolnem svojih travnikov. Sedaj je ravno ugoden čas, da za svoje travnike ali senožeti kaj storimo; tudi sedaj razne jihove napake in pomanjkljivosti najbolj vsakemu v oči bodejo. Zatorej na delo! Z travo obraščeni stari krtinoveci se naj gladko razkopljejo, jame zavojijo in poravnajo, grmovje potrebi in sploh ves travnik, če je to le mogoče, tako nagne, da bo voda lehko dotečala in odtekala. Dalje bo treba misliti, da se potegnejo taki grabni in jarki, potem jezi in zaprnice, da se travniki, katerih po leti ni moč napajati, vsaj pozimske in spomladanske snežnice in dežnice dovolj napijejo. Z malim trudom se da tukaj veliko opraviti. Marsikateri travnik bi ne stradal mokrote že kmalu v spomladi, ako bi mu bil njegov lastnik kaj velekoristne snežnice privoščil. Koliko vode teče brezkoristno mimo nekaterih travnikov, kendar sneg kopni, namesto da bi se na nje napustila? Posebno veliko gnojivnih tvarin ima voda, ki iz stez ali zacestnih grabnov prihaja! Pogosto tečejo potočiči in vode po sredi ali ob robih travnikov; tukaj je napajanje celo lehko. Druga skrb pri travnikih zadava gole, izsušene prostore v njih. Ti se morajo prekopati ali izorati in posejati z deteljo ali kakim drugim sadežem tako, da za njim zopet trava zaraste. Praznih prostorov sredi travnikov ne trpi noben priden gospodar. Naponed je še omeniti, da je travnikom tudi gnojiti treba, vsaj vsakih 10 let enkrat, sicer pa, če se hoče in more, vsako 6. leto. Najboljši gnoj za travnike je mešanec ali kompost. Jako koristen je pepel, ki iz zemlje zvabi novo travo zlasti deteljo, kakor da bi „copral“. Na travnike, kateri preveč ne

visijo pa tudi voda na njih ne obstaja, je dobro, če se jim navozi nekoliko hlevnega gnoja. Ta se lepo raztroси in skozi zimo ležati pusti. V spomladi se potem varčno pograblja in na njivo spravi. Sedaj je tudi čas gnojuico na travnike voziti. Kar nje ne gre na gnojišče ali na kup za mešani gnoj, to se naj privošči senožetim. Sicer izvažajo gnojnico bolj po zimi in v spomladi; ali v spomladi so travniki premokri in premehki in kar zamoreš dnes storiti, ne odlagaj na jutre. Malo porajtana krompirnica je izvrsten gnoj za travnike; naj se torej skrbno iz njiv pobere, po travnikih raztrosi in do spomladi ležati pusti! Mahovite ali z mahom že skoro celo preraščene travnike pa najbolj kaže preorati in nekaj časa kot njive rabiti in potem zopet z primernim travnim semenom posejati.

Pobiranje vžitnine od mošta, vina in mesa (Verzehrungssteuer) v letu 1878. (1879 in 1880) se bo po dražbi oddajalo po sledeči izklicni ceni za dotične vžitninske okraje: Gornjigrad 5200 fl., Mázirje 13.023 fl., Luče 3177 fl., Konjice 8500 fl., Oplotnica 5300 fl., Vitanje 4200 fl., sv. Duh 3588 fl., št. Ilj 1412 fl., Velka 3276 fl., Slov. Bistrica 10.700 fl., Poljskava 5000 fl., Poličane 7200 fl., Šmarije 7300 fl., Šusem 2400 fl., št. Jernej 2500 fl., Planina 2300 fl., Podčetrtek 3100 fl., Sevnica 3500 fl., Videm 4000 fl., Sušice 3800 fl., Žavec 10.400 fl., Vojnik 8600 fl., Dražba se bo za prvih 9 okrajev vršila 5. novembra, za naslednje okraje pa 6. nov. pri finančni direkciji v Mariboru.

Sejmovi na Štajerskem. 2. nov. Vitanje, Stra-den; 3. nov. Pišece; 5. nov. Lesično, Selnica, Ma-ribor; 6. nov. sv. Križ pri Ljutomeru, Lemberg, sv. Lenart v slov. gor. sv. Vid, Nova cerkva, Brežice, Ročica; 10. nov. Ponkva, sv. Martin pod Wur-mbergom.

Sejmovi na Koroškem. 6. nov. Podklošter, Feld, Marlborjet, Strassburg; 10. nov. Dürnstein; 12. nov. Krško, št. Martin, Gornje-Belane.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. (O določilo okraj-nega šolskega sveta) zarad Seidlovega šolskega računa do srenjskih predstojnikov se tako glasi: „Okrajni šolski svet je v seji 9. avgusta t. l. od krajnega šolskega sveta v Kamci predložene šolske račune od leta 1865. do slednjega decembra 1876 pregledal in z dostavkom resnične spoznal, da se morate ovi dve pobotnici (kvitingi) za leto 1876 od zaračunjenih obresti od Wisthalerjevega kapitala in sirotinskega zavoda v Kamci priskrbeti. Po sklenjenem računu še ostane tirjatev za računarja 45 gld. 94 kr. in dolžni zaostanek v hranilnico od 1. novembra 1875. do 1. maja 1877. s 525 gld. potem od Nustererjevega kapitala od 19. ju-

lija 1875. do 1876. s 30 gld. vкуп 600 gld. 94 kr. Temu nasproti pa še imajo srenje plačati in sicer na zaostankih: Kamca 173 gld. 7 kr., Brestenica 5 gld. 1 kr., Šober 136 gld. 20 kr., vкуп 314 gld. 28 kr. Od konkurenčnih srenj: Kamce, Rosbaha, Brestenice, Jelovca in Šobra, se je v tekočih 11 letih po velikosti dače plačalo 8484 gld. 7 kr., dolžne pa so še okoli 6000 gld. Za razdeljenje šolskih stroškov do leta 1875. se je ravnalo brez srenjskih doklad po sledenem načinu: Kamec z davki 1352 gld. 79 kr., Rosbah z davki 1783 gld. 84 kr., Brestenica z davki 1392 gld. 40 kr., Šober z davki 185 gld. 2 kr. in Jelovec z davki 471 gld. 68 kr. vкуп 5185 gld. 73 kr. Od 25. januarja pa se je ravnalo po dači z dokladami vred in sicer: Kamec s 1915 gld. 46 kr., Rosbah s 2278 gld. — kr., Brestenica s 1850 gld. 57 kr., Jelovec 620 gld. 45 kr. in Šober 363 gld. 91 kr. vкуп 7027 gld. 89 kr. Srenje se opozorijo po določilu okrajnega šolskega sveta k lastnemu vedenju in primerjanji s srenjskimi računi. Okrajni šolski svet v Mariboru 11. septembra 1877.

Načelnik Seeder m. p.

Pri od g. Seidla napovedani krajni šolski seji si je z vso svojo hripavo zgovornostjo prizadeval šolski odbor k podpisu računa nakloniti obljubovajé, vse zakasnjene obresti (Verzugszinsen) 176 gld. 91 kr. in dohtarju 50 gld. za namenjeno prodajo šole plačati. Na ugovarjanje nekterih odbornikov, da so srenje 273 gld. 50 kr. več dolžne v hranilnico, kakor so pred desetimi leti iz nje dobile, se je bojda hudo zadrl rekoč: „ich werde den Beamte der Sparkasse schon zeigen“ pa kaj bo pokazal, tega še ne vemo? Po njegovem računu do prvega maja se vé da ni toliko, pa g. Seidl naj premisli, da je že jesen in 1. november. Eden odbornik je podpisal račun. Ko je ta nekdaj ugovarjal, se mu je Seidl baje zagrozil: „den werde ich aber špricen“. Drugi odborniki pa pravijo, da ne podpišejo, dokler jim spričeval ne prinese od plačanih zakasnjenih obresti, od plačanega dohtarja, in od določenega dolžnega denarja v hranilnico. Primerjanje srenjskega in šolskega računa pa je ogledalu podobno, če kozel pred njim stoji. V srenjskem računu najdemo: für Sparherd beim Gemeindediener 25 fl. v šolskem enako. Obleka za srenjskega slugo se tudi v šolskem računu poteplo. Ko je odbornik K. načelnika okrajnega šolskega sveta na to opomnil, mu reče: „povejte mu, se je pač zmotil“. Pri drugi seji kr. š. sveta je pa bilo pre malo odbornikov navzočih, toraj še zdaj ni poravnano, ako ravno je že 1. november za našo šolo rubljenja den.

Iz Vidma pri Savi. Unkraj Save nam ravnó nasproti je na Kranjskem malo Krško mesto. Tam so razni nemškutarji 14. oktobra t. l. imeli veliko veselje. Mesto je bilo razsvitljeno, možnarji so pokali, godbe so svirale in nemški pevci iz Ljubljane peli in pili. Kaj pa je tedaj bilo? Nič druga, kakor deželni in državni poslanec Hočevar je novo pa še prazno šolsko poslopje, katero je na lastne

stroške pozidal, ker je sila bogat, izročil šolskemu okraju, naj ta sedaj v njej ustanovi meščansko šolo; vendar z tem pogojem, da se bo le v nemščini podučevalo, ravno tako kakor da bi Krško stalo kde gori v Westfalenskem, kder živijo sami trdi Nemci. Pri tej slovesnosti je bil tudi minister Stremajer navzoč in je govoril o učenji maternega jezika — v Krškem in okolici torej slovenuskega — čemur se je vse čudilo. Vendar, navzočim nemškutarjem gotovo v nekoliko tolažbo, je povdarjal tudi potrebo nemškega jezika na Kranjskem, ako hočejo kam priti! Besede ministrove so bile zmerne, tem bolj so pa drugi govorniki hvalili in kadili „nemško kulturo“. Bodi jim! Ko bi še le stroške nove meščanske šole hotli na svoje mošnje vzeti! Konečno še omenimo Hočevarja. To vam je čuden, bogat in po sodbi ljudi jako srečen mož. Pred nekoliko leti ni gleštal nič, ali pomagal si je po raznih „spekulacijah“. Bil je l. 1859. zapleten v pravdo barona Einatten-a, kateri je kot „liferant“ živeža za avstrijansko vojsko na Italijanskem državno mošnjo osleparil, 4000 volov 6krat zaračunil, in se obesil, ko so ga zasačili. Pozneje je dobil Hočevar pobiranje vžitnine ali „daca“ in je kranjski deželi z 14000 fl. na dolgu. Hočevar je sedaj jako bogat, državni in deželni poslanec, častni meščan Krški in kot vitez železne krone z zlatim križecem nakinčan! — Z letošnjo trgovijo se ni tako obneslo, kakor smo poleti pričakovali. Vinogradi, ki so lani dajali po 100 do 150 veder, dajejo letos le 80—100. Vince bo pa dobro!

Od sv. Vida na Koroškem. Pred 2 letoma se je tukaj novi cerkvi in ž njo v dotiki stoječi bolenišnici „usmiljenih bratov“ položil temeljni kamen. Delalo se je potem marljivo naprej in sedaj je vse zgotovljeno. Vsaki človek, ki mimo gre, se začuden vstavi in radostno ogleduje res mojstersko v gočiskem slogu pozidano cerkvo in veliko palačo nove bolenišnice. „Usmiljeni bratje“ so marljivo pobirali miloščine in tako z pomočjo samih dobrotnikov velikansko delo dovršili. Cesarjevič Rudolf, naš prihodnji cesar, je daroval 6000 fl. in torej se tudi celo podvzetje imenuje „Rudolfova bolenišnica“ nemški: Rudolf-Spitäl. Od 1. novembra t. l. naprej začnejo ondi sprejemati bolenike, naj so stanu, roda ali vere katerekoli. Velika slovesnost se je vršila, 27. okt. ko so milostljivi knezoškof iz Celovca prišli cerkve blagoslavljati. Vse mesto je bilo po koncu, mnogo ljudstva se je udeležilo redke slovesnosti zlasti pa prelepé pridige knezoškofove. Navdušeni so izrekli javno in veliko zahvalo vsem, ki so kaj k temu sijajnemu delu krščanske milosti pripomagali, ki je stalo $\frac{1}{2}$ milijona goldinarjev. Bog jim naj vsem v nebesih povrne!

Politični ogled.

Svitli cesar so sedaj v Budapeštu, se pa bodo z cesarico kmalu podali na Česko; jihov sin cesarjevič Rudolf potuje po Šleziji, spremļjan od nad-

vojvode Albrehta; ljudstvo ga je povsod veselo. — Finančni minister je državnemu zboru predložil proračun za l. 1878., ki mora vsakega domoljuba močno v sreči zaboleti in resno željo vzbuditi, da bi vendar že enkrat gospodarstva liberalne stranke v Avstriji konec bil. Kajti državne stroške je neizmerno pomnožila in dače pozvišala, in vendar ne shajamo sred miru nobeno leto, vedno je treba novih dolgov. Stroški znašajo drugo leto 424,347,469 fl. tedaj 7,248,900 več, kakor letos; dohodki so nastavljeni z 404,114,600 fl., tedaj bude zmanjkalo najmenje 20,232,869 fl.; treba bo zopet državni dolg pomnožiti, ki je že itak tolik, da plačujemo samo za obresti vsako leto 128 milijonov goldinarjev. Liberalni listi pa pred tem oči zapirajo in sploh malo pišejo, več jih mika Turek in Praž. Da pa prajzovski Bismark ni naš priatelj, kakor bi liberalci radi ljudem v glave vbili, to se je videlo te dni, ko je svoje poslance iz Dunaja pozval in vsako pogajanje zastran nove kupčijske zvezе hipoma pretrgal; to je naše in magjarske ministre močno osupnilo, ne vedo kaj bi počeli. Vrh tega hočeo Magjari to zadrego porabiti, da bi naše ministre prisili v privoljenje k takej nagodbi z Ogersko, katera bi bila le Magjarom na korist. — Ministri so sestavili nov red za obrtnijo, ter so pri njem zopet segnoli na nekedanje, kako pametne in koristne zadeve in naprave. — Državni poslanci se hudujejo na ogerske ministre, ker so ti pograbili 25.000 centov železniških šinj za rusko železnico v Bolgariji. Naši Nemci so pač čudni strici; enkrat ljubijo Turka, kateremu zarad zvitih angleških kramerjev ničesar prodati ne morejo, drugokrat pa bi radi Rusom, katere psujejo, radi svoje šinje prodali, ko bi jim tega Magjari ne branili. No, to imate zopet sad hvalisanega davalzma! Proti Hrvatom hočeo Magjari nekoliko odnehati in stavljene krajiške železnice dovoliti po Molinary-jevem načrtu. Srba dr. Miletiča bodo sedaj vendarle pred sodnijo postavili, ko so ga 17 mesecov zaprtega imeli; tožijo ga, da je cesarja razčalil pa ne povedo kde, kedaj in kako! Svitli cesar so imenovali 3 nove feldmaršal-lajtnante, 18 general-majorov, 31 obristov, 54 obrist-lajtnantov, 81 majorov, 547 stotnikov, 233 nadlajtnantov in 211 lajtnantov.

Vnanje države. Razni evropski turkoljubi so začeli močno upijati po miru med Rusi in Turki, toda brž so potihnili, ko je ruski minister Gorčakov svetu naznani, da Rusija meča toliko časa ne bode vtaknila v nožnico, dokler se ne bo stanje kristjanov v Bolgariji, Bosniji in Hercegovini tako zboljšalo, da se ne bodo več ondi vršila zverinstva, kakoršna se godijo sedaj. Angleški ševarji šejujo ruske Poljace v punt zoper ruskega cara; vsled tega utegne prusko-nemška vojska zapreti poljsko-rusko mejo. — Nemški liberalci in preganjalci sv. Cerkve se srdijo na Bismarka, ker je ta začel precej zaničljivo z njimi ravnati ter še niti v državni zbor ne zahaja več; hočeo mu dati nezaupnico, za katero

pa utegnejo od njega dobiti zaušnico, da bodo imeli za vselej zadost; očividno je, da jih zapušča, ko so storili svojo dolžnost v borbi zoper sv. Cerkvo; toda mogoče je tudi, da se Bismark in liberalci le na videž kujajo, da bi svet kmalu ne zapazil, kamor pes zopet tako moli. — Pri dopolnovalnih volitvah na Francoskem so konzervative zmagali, ki imajo sedaj 210 glasov v državni skupščini, ki začne 4. nov. zborovati; takrat bodo Gambetovec bržas začeli Mak-Mahona hudo napadati in jegove ministri, če slednjí morebiti že poprej ne odstopijo. — Italijani so v Ameriki naročili 80 milijonov patron za puške, to ne kaže na mir! — Angleži so svoje brodovje na Turškem pomnožili za 2 železni ladiji in vadijo brodниke v navažanju šanc. — V Mehiki v Ameriki imajo zopet punt, velik del južnih pokrajin se je vzdignil zoper sedanjega predsednika republike. — V Avstraliji, petem delu sveta, imajo tako silovito sušo, da je 3 milijone ovac po vročini poginolo.

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Bojna sreča sev Aziji in Evropi nagiba močno že na kristijansko, na slovansko stran. Junaški Črnogoreci so srečno strahoviti napad turški odbili in so pripravljeni sedaj udariti proti jugu v Skodar, da enkrat proderejo do morja; z njimi se bodo vzdignili Albanci in Grki v Tesaliji in Epiru, kder Turki naglo zbirajo 26.000 mož in pričakujejo višjih angleških oficirjev. Mehemed-paša (potučen Nemec) zbira Turke v Novembazarju proti Srbom in Črnogorem. Srbi pričakujejo 40.000 zimskih oblečev iz Pariza in 60.000 pušek iz Rusije, pri Začejaru so jim že Turki vdrli v deželo in so vropali mnogo živine in več pastirjev ubili, kar bo Srbe naklonilo v boj, kateri postaja za Turke čedalje bolj nesrečen. V Plevni je Osman-paša sicer strašno zašanean ali z 40.000 najboljših turških vojakov sedaj že 1 teden popolnem obkoljen in zaprt. Kajti ruski general Gurko je v Lovacu zbral 35.000 hrabrih Rusov, med njimi 2 regimeta carske garde, potem 80 kanonov ter je 10. oktobra začel marširati daleč za Plevno pod severnim znožjem Balkana črez Biraz, Brkac, reko Vid, katero je prekoračil in 16. okt. prodril blizu do Teliša in gornjega Dubnjaka, 10 ur zadi za Plevno na stezi v Sofijo. Na tej stezi so Turki imeli kakih 20.000 mož nastavljenih za varstvo dovažanju živeža in streljiva v Plevno. Kakor Gurko od juga, tako se je general Laskarijev z 6 regimenti konjenikov, 12 kanoni in 3 bataljoni lovcev bližal stezi od severa, od Donave. Sedaj začnejo Rusi 23. oktobra strahovito streljati v Plevno, da bi motili Osman-pašo in njegovo pozornost odvrnoli od tega, kar se je 24. okt. namenilo za njegovim hrbtom zgoditi. Ta den se je Gurko z Laskarijevem združil, blizu Teliša zgrabil Turke in jih rival nazaj proti Plevni; vname se strahovit boj; sprva se samo strelja iz pušek in kanonov, potem trčijo skup in začne se neu-smiljeno mesarjenje, naposled premaga ruska sila;

po 10 ur trajajočem boju so Turki popolu nem tepe ni, 2000 mrtvih, 3000 vjetih z generalom Hifci pašem vred, 5 kanonov zaplenjenih in Plevna od vseh strani zajeta. Boj je moral bit strašno srdit, ker je tudi 2500 ruskih junakov mrtvih in ranjenih obležalo. Kmalu drugi den je prijahal veliki knez Nikolaj na bojišče, z neizmernim navdušenjem sprejet. V Telišu bil je Šefket-paša močno začancan in je čakal pomoči iz Sofije pa nje ni dočakal. Hrabri Gurko ga je 28. okt. napal, iz šance vrgel vun, mnogo Turkov ubil, vjel pa 7 bataljonov, 1 pašo in mnogo oficirjev ter zaplenil 3 kanone. Šefket-paša je pete odnesel proti Orhaniju in Sofiji unkraj Balkana. — Sulejman-paša ima ob Lomu in pri Razgradu do Ruščuka zbranih 80000 mož, se pa ne upa zgrabiti ruskega cesarjeviča. Ta je svojemu bratu Vladimirju ukazal Turke ob Lomu pri Čifliku napasti; Rusi so Turke hrabro napali in jih zapodili v pobeg toda zgubili so žlahtnega junaka; kmalu v začetku boja je bil od turške kroglike v čelo zadet princ Sergej Leuchtenberg, 24letni sin sestre ruskega carja. Slavni junak je bil k priči mrtev. Zavolj bližnje zime dovažajo Rusi svojim vojakom veliko tisoč kožuhov in v Sistovi pripravljajo tabor za 60.000 mož, jednako delajo tudi Rumuni. V Aziji sta tepe na Muktari in Izmail-paša še vedno na pobegu proti Erzerumu. Rusi tiščijo za njimi urno kolikor le mogoče. Ter-guzakov je vzel zopet Bajazid, potem Dijadin, Sajdekan; Heiman in Lazarjev pritiskata za Muktarjeni ter sta vzela Kagizman, v Delibabi došla Izmail-paša, Muktarja prisilila zapustiti Zevin in pričakujeta v Korasanu da se njima pridružita Terguzakov in Komarov iz Ardashana; potem bodeta udarila na Kaprikijo, kder je sedaj Muktar z Izmailom vred, 12 ur pred Erzerumom. Turki so tako naglo zbežali, da so neizmerno veliko živeža in streljiva popustili, kar je Rusom jako prav. Kars je obdan od Rusov, ki delajo šance in urno pripravljajo vse, kar je za napad potrebno. Turško brodovje je bilo v Varni zbrano, da bi 10.000 bašibozukov v Krimski polotok zapeljalo po Ruskem ropat in požigat, toda Turki so si nevarno podvetje premislili in ostali doma. Rusi imajo meseca decembra novačenje; odbrali bodo 220.000 mož in pri Krupp na Nemškem so naročili 1300 kanonov, da se jim nihče v Evropi drugo leto ne bo upal priti branit, Turčijo uničiti, razkosati in pograbiti, kakor se bo jim prav zdelo.

Za poduk in kratek čas.

Šolsko prašanje pa avstrijski katoličani.

I. Kar je zvezda potnikom vodnica v temni noči, to je katoličanom sedanjih časov katoliški shod, ki se je letos na Dunaji vršil meseca maja. Govorili so skušeni državniki, razsvitljeni cerkveni pravaki, visoki učeni gospodje v tem, kar ima biti

vsakemu najprvo in najimenitnejše, namreč o verskih zadevah, pretresovali so sredstva, po katerih se ima katoliška zavest vzbujati in vpeljati v družino in šolo. Šolski odsek je imel sejo 1. maja. Navzoči so bili kardinal in nadškof Švarcenberg, potem nadškofje iz Dunaja, Solnograda in Zadra, škofje: Rudiger iz Linca, dr. Janez Hais iz Kraljevega Gradca i. dr. Pervomestnik je bil Turnherr iz Predarlskega, poročevalec pa grof Leon Thun. Ta je poročeval o stanju šolskega prašanja v Avstriji in prebral nasvete, o katerih so se potem 3 dni marljivo razgovarjali in jih v tako podobno zlili, v kakoršni jih je splošni shod avstrijskih katoličanov v javni seji 3. maja enoglasno sprejel. Pri tej javni seji je slavni grof Leon Thun imel sijajen in preimeniten govor, ki se tako glasi: „Tri dni smo veliko govorili o šoli in odgoji, posebno veliko sem jaz z vami o tem govoril. In še jedenkrat naj bi govoril o tem. Veliko se tirja. Resen budem postal, pa vsaj se nismo za šalo tukaj zbrali, resni hočemo biti. In če smo tudi tri dni tukaj zborovali, nam je bilo to v tolažbo, da smo govorili o predmetu, ki nam vsem srce obtežuje. Iz vseh dežel naše Avstrije smo se sešli, mirno in pokojno smo se med seboj porazumeli, in v miru smo obravnavali to stvar, naši nasprotniki nas niso motili s svojimi govorji, ki nas po hujšajo in srca obtežujejo, ker so vsemu katoliškemu ljudstvu v spodtiko. Menim pa, da ne bode odveč, akoravno smo tri dni zborovali in sklepali, ako ta predmet gledamo s prostejšim očesom. Čas za obravnavje je bil nam dosihmal omejen; namen našega zborovanja je bil namreč ta, da svoje prepričanje izrazimo določno, in da je objavimo in kakor upamo, na korist daleč razširimo. Tedaj bi rad o tem važnem predmetu govoril bolj prosto, o tem predmetu, ki se tiče ne samo naše šole, marveč velikega boja, ki se bije za šolo po vsem svetu, opisal bi rad njegov začetek, nadaljevanje in važnost. Ako ljubi Bog blagoslovni zakon katoliških starišev, nimajo, ako so sami ohranili katoliško prepričanje, večje skrbi na svetu, kakor da bi to tudi otrokom zapustili, in katerih priporočkov bi se poslužilo, da bi to dosegli. Že v prvih dneh po rojstvu so prejeli otroci zakrament sv. krsta in so vstopili v katoliško Cerkve. Otroci so v prvih dneh svojega rojstva postali udje svete Cerkve, ker so stariši to tako hoteli in vrvnali, ta korak je važen za vse njihove življenje in zgodilo se je, a otroci tega niso hoteli, ker niso mogli. Od kod pa izbaja pravica starišev, da tako ravnajo in merodajno vplivajo na vse življenje svojih otrok brez njihove lastne volje, kaj jih v to nagiba? Vzrok tega je v veri, kajti preverjeni so, da je prepričanje, ktero hočejo prenesti na otroke, samo ob sebi (absolutno) resnično, in da se Cerkev, ki hrani to prepričanje, nikdar ne more zmotiti. Stariši nočejo otrokom zapustiti svojega osebnega mnenja, ali nasledka svojega preiskovanja, marveč oni so prepričani, da to storivši odkažejo otrokom

pot do resnice, ki je vzvišena nad vsako dvombo, ker ima poroštvo razodenja božjega. To pa storé, ker verujejo na podedovani greh, da novorojeno dete, kakor vsak človek, po grehu prvih starišev ne more priti do krščanske popolnomosti brez milosti božje, ravnajo pa tako, ker hočejo, da bi se otroci vdeležili te nebeške milosti pri svetem krstu, ravnajo pa slednjič tako, ker je to njih dolžnost. Od tod izvira krščanska izreja, tukaj je razpotje, kjer se loči krščanska odgoja od nekrščanske. Tisti, ki so ob vero prišli, ki ne verujejo na nemotljivo resnico in konečno tudi na Boga ne, ki ne verujejo na izvirni greh, ki so v ti zmoti, da človek po svojem naravnem razvoju najde pravo pot na svetu, tem je to, kar katoliški stariši storé, krivica otrokom storjena. Ako smo mi prepričani, da otroci po zakramantu sv. krsta in po naukih svete Cerkve zadobe pravo prostost, prostost v krščanskem zmislu, prostost, ki jih oslobodi verig zmote in strasti, je nejeveren te misli, da je to sužnost za otroka, kajti njemu je prostost to, da se človek ne podvrže nobeni postavi in da stori, kar hoče. Kako pa ravnajo katoliški stariši, da smoter, ki ga imajo pred očmi, dosežejo s krščansko odgojo? Otroka, še preden govoriti zna, mati pokriža, in ko se je otrok toliko razvil, da zastopi jezik svoje matere, govorí že mati z detetom o veri. Ne more drugače; srce je prenapolnjeno molitve za otroka, in ne, da bi namerovala, že govorí od Boga. In čudno! otrok že preden se njegov duh toliko razvije, da more sprejeti abstraktni pojem o človeku, že tačas, ko le pozna očeta, mater, sestrico, varuhinjo, a nikakor ne ve, kaj je človek sploh, sprejme nauk od Boga. Otroče srce ga veselo sprejme, in to je dokaz, kako sta Bog in človek tesno zvezzana. Otrok sprejme s svojim srcem misel „o Bogu“, in kakor sam po sebi se nauči moliti, z otroškim življenjem ze združi (se vraste) pojem, s katerim se umstveni modrijan z vsemi svojimi preiskavami ne more združiti.

(Dalje prihodnjič.)

Smešničar 44. V neko krčmo je prišel gost, ki se je dobro najedel in napolil, potem pa začel tako pogovarjati se z krčmarjem rekoč: ali ste imeli že kedaj gosta, ki vam ni hotel plačati, kar je bil dolžen? Krčmar: se vé, da sem jih imel, to pa še le preveč. Gost: no, kaj ste pa naposled z takim človekom naredili? Krčmar: jezen sem postal, ga zgrabil in skozi dveri na stezo pognal. Gost: poskusite sedaj tudi tako, srca rad se vam sedaj dam iz vaše krčme vreči.

Razne stvari.

(Za po toči 18. avg. poškodovane) se je pri uredništvu „Slov. Gosp.“ do 1. novembra t. l. naboralo 57 fl. 37 kr. in e. k. glavarstvu v Mariboru izročilo.

(† Priden učitelj umrl.) V Prežinu je 19. oktobra po dolgotrajni bolezni umrl vrli učitelj gosp. Janez Bračič. Rajni je bil tudi iskren narodnjak. Naj počiva v miru!

(Ženihov zmanjkalo) je v Slov. Bistrici; neka tamošnja 23letna vdova se je morala v „Marburger Zeitung“ dati, da bi se rada možila.

(V mešnike posvečena) bila sta 2 bogoslovec in ob enem vojaku; v Mariboru č. g. Franc Heber in v Celovcu č. g. Ignacij Robas; slednji je bil tudi jako spretен slovensk pisatelj za vojaške potrebe.

(Umrl je 100 let stari) J. Moro, penzionirani davkarski uradnik v Celovcu.

(Zarad zadolžene krize) na 3 mesece v težko ječo obsodili so Jan. Huber-ja, trgovca v Ptaju, dolga je imel 192.296 fl.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Krtna 11 gld. (ustn. dopl.), Cizej P. 11 gld.

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) Zarad bolehnosti je č. g. Jakob Zupanič, bivši kaplan v Novi cerkvi stopil v začasen pokoj in se podal v Meran na Tirolskem. Razpisane so fare: Stoperska do 19. novembra; Zgornjopoljskavska, št. Jungertska na Pohorju potem Skomerska do 1. decembra t. l.

Dražbe III. 2. nov. Janez Pukl v Treternici 9407 fl., Scherbaum 13.000 fl. v gornji Radgoni; 3. nov. Marija Kleinschuster v Mariboru 5441 fl.; 5. nov. Juri Dronfenik 516 fl. v Šmarijah; 7. nov. Jakob Doljšak v Slov. Bistrici, Jernej Robnik 5995 fl. v Konjicah.

Listi uredništva. G. M. Z. pri sv. Petru pod sv. gorami in g. M. K. pri sv. Martinu pri Slov. Gradeu: dopisov nismo porabili, ker bi mnogo ljudi preveč iznemirili, česar nečemo.

Lotterjne številke:

V Gradeu 27. oktobra 1877: 25, 15, 83, 40, 87. Na Dunaju " " 14, 11, 78, 87, 89.

Prihodnje srečkanje: 10. novembra 1877.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrib.

1 Hl. = $1\frac{8}{100}$ vag. — 100 kilo = 1 cent in $78\frac{1}{2}$ funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tartica		Prosò		Ajda	
	fl	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	9	50	6	10	5	20	2	80	6	50	6	40	6	80
Ptuj . . .	8	60	6	20	6	10	3	10	6	10	5	60	6	10
Ormuž . . .	8	80	6	80	5	40	3	55	5	—	7	80	4	60
Gradec . . .	9	73	6	60	6	9	3	58	6	38	6	30	8	—
Celovec . . .	9	84	6	54	6	18	2	96	5	16	4	46	6	68
Ljubljana . . .	9	75	5	36	5	36	3	25	6	40	5	36	6	50
Varaždin . . .	8	90	6	20	5	20	3	10	5	80	6	30	7	—
Zagreb . . .	8	90	7	—	3	80	3	20	6	40	6	60	7	40
Dunaj }	12	40	8	45	10	40	7	32	7	95	—	—	—	—
Pešt }	11	12	10	65	9	—	6	70	7	42	5	—	—	—

V Mariboru. Krompir 3 fl. 30 kr. Hl. — fažol 16, leča 30, grah 28 kr. Kg. — Pšeno 14 kr. liter. — Pšenično gres 26, prednja moka 22, srednja 20, polentna moka 16 kr. Kg. — Kravje maslo 1 fl. 20 kr., svinjsko maslo 90, slanina frišna 90, slanina prevojena 86 kr., puter 1 fl. 10 kr. Kg. — Jajce 2 za 5 kr. vsako. — Govedina 48, teletina 52, svinjetina mlada 55 kr. Kg. — Mleko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 3 — mehka, fl. 270 Kmvt. — Ogelje trdo fl. — 90, mehko 60 kr. Hl. — Seno 3 fl. 50 kr. slama 3 fl. 40 kr., strelja 1 fl. 90 kr. za 100 Kg.

Najnovnejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 64:20 — Srebrna renta 66:90 — Zlata renta 74:50 — Akcije narodne banke 836 — Kreditne akcije 213. — 20 Napoleon 9:48 — Ces. kr. cekini 5:64 — Srebro 104:55.

* * *
Vsem prijateljem in znancem
v Savinjski dolini srčni: z Bogom!
o priliki moje preselitve iz Rečice
v Zagreb.
Ivan Selak.
* * *

Prodaja cerkvenega vina.

6. novembra ob 11. uri predpoldnem bo
8 polovnjakov pozno branega cerkvenega vina
(mošta) v Makolskem farovžu po dražbi prodanih.

Dražba cerkvenega vina.

Pri gornji Sv. Kungoti se bode 8. novembra
33 hektolitrov cerkvenega vina v novih
posodah po 3 hektolitre prodajalo. Začetek ob
desetih dopoldne.

Cerkveno predstojništvo.

Cerkveno vino

se bo 5. novembra na Holmu v fari sv. Ropita
v slovenskih goricah okoli 10. ure predpoldnem
po dražbi prodajalo. Vina je 5 polovnjakov.

J. Strah,
župnik.

Oznanilo.

V sredo, t. j. 7. novembra t. l. ob 10. uri
predpoldnem se bode v cerkveni kleti sv. Jurija
poleg Pesnice **11 polovnjakov** letosnjega
cerkvenega vina z novo cementirano posodo vred
po dražbi proti gotovi plači prodajalo.

Cerkveno predstojništvo
sv. Jurija poleg Pesnice.

Naznanilo.

V ljutomerski lekarnici pri g. Ivanu Schwarzu
so naznanihne knjige za vino. Vinorejci in vinokupe
naj se tam oglašajo.

Vinorejsko društvo v Ljutomeru.

Prodaja cerkvenega vina.

Na št. Lenartovo 6. novembra bo **pet štirinjakov** novega vina v Svičini ob 10. uri po dražbi prodanih.

Cerkveno predstojništvo.

Prodaja cerkvenega vina.

12. novembra se bo v cerkveni kleti sv. Marjete pri Pesnici **19 polovnjakov** letosnjega
pozno nabranega in dobrega vina po dražbi pro-
dajalo.

Cerkveno predstojništvo sv. Marjete pri Pesnici,
dne 28. vinotoka 1877.

Naznanilo.

Pri deželnem sadje- in vinorejski šoli blizu Mari-
bora je pet stipendij, po 146 fl. vsaka, razpisanih.
Prošnje se do 1. decembra t. l. vlagajo pri ravnateljstvu omenjene šole. Glej štev. 43. Sl. Gosp.

V Gradcu 4. oktobra 1877.

Deželni odbor štajerski.

Izurjen mežnar,

ki že dolgo let to službo opravlja in z svojo ženo
vred razumi tudi krojaško delo, išče primerne službe.
Več se izvē pri opravnosti „Slov. Gospodarja.“

Priporočba.

Podpisani priporočuje slav. občinstvu svojo
nagrobne spomenike in na-
grobne plošče,
iz pohorskega marmorja izdelane, kojih ima mnogo
na izbiro.

Ludwig Baltzer,
stavbarski mojster (Fabrikstrasse poprej Stichl) v Mariboru.

Anton Scheikl

v Mariboru

(v gosposki ulici, v hiši gospe Payer-jeve)
priporočuje najskrbnijo postrežbo zagotovljajé
svojo zalogo že izdelane

jesenske in zimske obleke

za gospode in fante

kakor tudi lepo izbiro robe za
izdelovanje zimske obleke, in lodnov.

Naročbam se točno in po najnovejših zah-
tevah mode ustreza!